

## U jezičnoj tuđini

### U Hrvatskoj još nije donesen jezični zakon, koji bi svojim zakonskim okvirima zaštitio hrvatski jezik pred navalom stranih riječi

Hrvatski narod tijekom svoje višestoljetne povijesti imao je tešku zadaću očuvati svoj jezik od stranih jezičnih nasrtaja: mađarskog, talijanskog, njemačkog, srpskog, naposljetku i engleskog. Svojedobno je za hrvatskoga narodnoga preporoda u borbi za uspostavu standardnoga hrvatskog jezika učinjen znatan korak. Ivan Kukuljević Sakcinski održao je 1843. godine prvi zastupnički govor u Saboru na hrvatskom jeziku i u njemu je pozvao na uvođenje hrvatskoga jezika u škole i urede kako bi se mogao postupno uvesti u sav javni život. Prisjetimo se, dotad su svi saborski govori i zapisnici od druge polovine 13. stoljeća bili na latinskom kao diplomatskom jeziku. Četiri godine kasnije, 23. listopada 1847. na Kukuljevićev prijedlog Sabor je donio zaključak o uvođenju hrvatskog jezika kao službenog jezika u javnoj uporabi. U Saboru se hrvatski kao službeni jezik počeo primjenjivati 1848. godine, nakon polustoljetne borbe.



*Kartonska kutija za hranu u McDonaldu su bez ijedne hrvatske riječi*

Ta borba za očuvanje hrvatskoga jezika ni u dvadesetom stoljeću nije manjeg intenziteta. Vrhunac je imala u drugoj polovini 20. st. Nezadovoljni položajem hrvatskoga jezika i izjednačivanjem ekavske i ijekavske izgovorne osnovice na cijelom štokavskom području prema Novosadskom dogovoru iz 1954., koja je implicirala srbizaciju školstva i javne uprave, hrvatske kulturne ustanove i pojedinci donijeli su 1967. Deklaraciju o nazivu i položaju hrvatskog književnog jezika, čiju pedesetu godišnjicu iduće godine obilježavamo.

Uspostavom Republike Hrvatske 1991. očekivalo se kako će pitanje hrvatskoga jezika napokon biti riješeno, no to se nije ostvarilo do današnjega dana. Pravni status jezika u Hrvatskoj određen je u prvom stavku 12. članka Ustava Republike Hrvatske iz 1990. godine: „U Republici Hrvatskoj u službenoj je uporabi hrvatski jezik i latinično pismo“. No, pravni status hrvatskoga jezika nije uređen na valjan način jer nema zakona o jeziku i podzakonskih akata. Za razliku od većine drugih europskih država, u Hrvatskoj nije regulirano da se službeni jezik rabi i u javnoj uporabi pa se mnogi javni natpisi ispisuju samo na stranim jezicima. Kao posljedicu takve pravne neodređenosti danas možemo često vidjeti natpise „sale“, „sconto“, „grill“ i sl. ili čak naručiti „smokehouse burger“ u jednom restoranu brze hrane. Prema Zakonu o trgovačkim društvima, u Hrvatskoj je moguće registrirati tvrtku s imenom na bilo kojem službenom jeziku države članice EU-a. Zbog takvih pa i drugih prijepornih odredaba, odnosno nedostatka pravne norme, bilo je nekoliko poticaja prihvaćanja prijedloga zakona o jeziku. Godine 1995.

Hrvatskomu saboru upućen je prijedlog Zakona o hrvatskom jeziku i prijedlog Zakona o osnivanju Državnoga ureda za hrvatski jezik od strane tadašnjega člana Ustavnoga suda Republike Hrvatske Vice Vukojevića, no nikada nije ušao u saborsku proceduru. Tek 2007. novi poticaj glede donošenja zakona dao je jezikoslovac Ivo Škarić, tadanji predsjednik Hrvatskoga filološkoga društva, no ni taj prijedlog nije prihvaćen od strane državnih tijela.

[Pročitaj više](#)